

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44525**Nom:** Discapacitat sensorial auditiva**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 2,5**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2215 - M.U. Educació Especial	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2215 - M.U. Educació Especial	TIC y discapacitat	OPTATIVA

COORDINACIÓ

LOPEZ TORRIJO MANUEL

RESUM

La present assignatura aborda en les característiques diferencials que presenten aquelles persones

amb deficiència auditiva i els serveis, programes, metodologies, materials que poden ajudar al seu ple desenvolupament humà.

S'analitzen les característiques i implicacions de les diferents tipologies de deficiència auditiva.

S'aprofundeix en els fonaments psicològics i pedagògics de la intervenció logopèdica.

S'analitzen i valoren els diferents models i mètodes de comunicació i rehabilitació.

Finalment s'aprofundeix de manera específica en l'atenció de la deficiència auditiva en l'atenció primerenca i educació infantil.

ca i educació infantil.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2215 - M.U. Educació Especial

Buscar, gestionar i analitzar informació científicoprofessional

Conèixer els principis ètics de l'actuació professional en l'àmbit de l'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu

Conèixer i analitzar els programes que oferta l'administració educativa

Conèixer i comprendre els procediments d'avaluació i intervenció en l'entorn escolar en xiquets i xiquetes amb necessitats específiques de suport educatiu

Conèixer i comprendre l'impacte de les necessitats específiques de suport educatiu sobre les relacions familiars

Conèixer i comprendre processos d'investigació en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu i social

Conèixer i interpretar informes tècnics, d'investigació i d'avaluació sobre accions, processos i resultats educatius

Conèixer l'etiologia i les característiques físiques, cognitives i emocionals de diferents síndromes que cursen amb necessitats específiques de suport educatiu

Conocer y ser capaz de diseñar, aplicar y evaluar los sistemas de comunicación aumentativa.

Dissenyar, aplicar i avaluar estratègies educatives inclusives

Dissenyar, planificar i avaluar mesures ordinàries i específiques d'atenció en funció de les diferents necessitats específiques de suport educatiu i en el context social

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats

amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber col·laborar en els àmbits acadèmic i social amb famílies, professionals i institucions

Saber previndre l'aparició y/o intensificació de necessitats específiques de suport educatiu

Tindre un compromís actiu amb la no discriminació, la igualtat d'oportunitats i l'equitat

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La deficiència auditiva i les seues implicacions educatives

- Què és la deficiència auditiva.
- Tipus de sordera.
- Graus i les seues implicacions.
- La deficiència auditiva en xifres.
- Dificultats i conseqüències de la sordera.
- Claus de la intervenció.
- Mites sobre la deficiència auditiva.

2. 2.-Fonaments de la Intervenció logopédica

- Desenvolupament cognitiu, llenguatge i deficiència auditiva.
- Llenguatge i representació mental.
- Lectura, fonologia i sordera.
- Fonaments lingüístics de la intervenció logopédica
- Requisits bàsics del desenvolupament verbal.

3. 3 Principals models i mètodes de comunicació i rehabilitació

- Models gestuals: Llengua de signes. Dactilologia.
- Models auditiu-orals: Comunicació bimodal. Labiolectura. Paraula Complementada. Metodologia Verbotonal. Model Oral Complementat.

4. 4. Atenció primerenca i infantil del deficient auditiu

- Detecció i diagnòstic primerencs.
- Intervenció primerenca.
- Intervenció en l'etapa infantil
- Consideracions pedagògiques de la intervenció logopédica.
- La família i el desenvolupament del xiquet amb dèficit auditiu.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	17,50
Total hores	17,50

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	23,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	38,00

METODOLOGIA DOCENT

En funció del perfil acadèmic de l'alumnat i d'acord amb els principis i plantejaments de la de la Inclusió Educativa, referida a la deficiència auditiva, la metodologia d'aquesta matèria cerca que l'alumne realitze un aprenentatge actiu, individualitzat, participatiu i solidari, per la qual cosa combina:

- Lliçó Magistral participativa: Exposició de continguts per part del professor o dels alumnes, per a justificar, emmarcar i aclarir els diferents continguts temàtics.
- Cerca, anàlisi i estudi crític de fonts documentals, normatives, experiències, propostes teòriques, estudis, recerques
- Estudi personal i en grup relacionat amb les classes teòriques, pràctiques, sobre els continguts de la matèria.
- Disseny, elaboració i presentació escrita i oral d'un programa d'intervenció logopédica i educativa.
- Revisió i orientació del treball individual i en grup.
- Participació en la dinàmica de la classe.

- Complementació amb tasques optatives d'aprofundiment, proposades pel propi alumnat.
- fundiment, proposades pel propi alumnat.

AVALUACIÓ

CRITERIS:

- Coneixement i valoració de la deficiència auditiva i les seues implicacions psicològiques, educatives i socials.
- Aproximació als principals mètodes i sistemes de rehabilitació.
- Disseny de programes d'intervenció.

TÈCNIQUES:

- Examen escrit sobre els continguts dels temes 50 %. Recuperable.
  - Disseny d'un Programa D'Intervenció personal o en grup: 40 %. Recuperable.
  - Participació a la dinàmica de la classe mitjançant activitats programades (10%). Recuperable.
- (10%). Recuperable.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Torres, S. et al. (1999). Deficiencia auditiva. Guía para profesionales y padres. Ediciones Aljibe.
- Torres, S. et al. (1995). Deficiencia auditiva. Aspectos psicoevolutivos y educativos. Ediciones Aljibe.
- Torres, S. (coord..) (2001). Sistemas alternativos de comunicación. Manual de comunicación aumentativa y alternativa: sistemas y estrategias. Ediciones Aljibe.
- FIAPAS (2004). Manual Básico de Formación especializada sobre discapacidad auditiva. FIAPAS.
- Gajic, K., Morant, A. (2010). Sordera y comunicación. Ediciones Aljibe.
- Torres, S. Ruiz, M.J. (1996). La Palabra Complementada. El Modelo oral Complementado: Introducción a la intervención cognitiva en logopedia. Vol. I. CEPE.
- FIAPAS (2008). Interacciones comunicativas entre padres/madres e hijos/as con sordera. MEC-Fundación ONCE.
- García, J.M., Pérez, J. (2001). El niño con déficit auditivo en el aula. Diego Marín.
- Fernández, J.A., Villalba, A. (1996). Atención educativa de los alumnos con necesidades Educativas especiales derivadas de una deficiencia auditiva. Conselleria de Cultura, educación y Ciencia.
- Monfort, M, Rojo, A., Juárez, A. (1981). Programa elemental de comunicación bimodal. CEPE.
- Aguilar, J. L., Alonso, M., Arriaza, J. C., Brea, M., Cairón M. I., Camacho, C. y Sánchez, J. J. (2008). Manual de atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo derivadas de discapacidad auditiva. Junta de Andalucía, Consejería de Educación. Recuperado de <http://www.juntadeandalucia.es/educacion/webportal/abaco-portlet/content/aca52fcb-f247-4c4b-88b6-690486023ca3>
- Borregón, S. (2016). Hipoacusia y sordera. Manual del conocimiento de la sordera y de la persona sorda a la intervención educativa. CEPE
- FIAPAS (2007). Dossier divulgativo para familias con hijos con discapacidad auditiva. Información básica para el acceso temprano a la lengua oral. FIAPAS.
- FIAPAS (2011). Apoyo a la comunicación oral en el ámbito educativo. Orientaciones prácticas

para la aplicación de recursos. FIAPAS

- FIAPAS (2011). Sordera infantil. Del diagnóstico precoz a la inclusión educativa. Guía práctica para el abordaje interdisciplinar. FIAPAS.